

Moja priča počinje onog trenutka kad se na cesti, ispred mene, iznenada prepriječio kombi pogrebnog poduzeća, što nisam držala dobrim znakom. Bio je to jedan od onih modernih automobila, sa slikom palminih grančica na crnoj karoseriji. Nikad mi nisu bile jasne te palme, kao da će pokojnik nakon što umre krenuti na Havaje, umjesto na drugi svijet. No dobro. Ne znam koje je bilo njegovo odredište, ali moje je bilo mala draga s druge strane otoka, i izvlačenje vrša na površinu mora. Kombi je bio pun. Mislim, dobro se vidjela smeđa kapsa postavljena na uzdignutom postolju, a na njoj buket crvenih ruža. Onda smo stigli i do te nesretne okuke. Od prevelike brzine kombi se zanio, i rubom zahvatio metalni oluk uz cestu. U tom trenu, stražnja vrata su se otvorila, a kapsa s cvjetnim aranžmanom iskliznula je van. Sve se dogodilo na onom mjestu gdje sam baš i ja trebala sići s ceste i makadamskim putem pješke nastaviti prema dragi.

Točno na tom mjestu stajalo je znak, strelica, koja je upućivala na postojeći bijeli put. Malo čudno ali, izgledalo je kao da je pokazivala mjesto i cilj, gdje bi kapsa trebala sići. Oštrom strminom mrtvački kovčeg kliznuo je pravo prema moru.

Vozač nije ništa primijetio, te sam zaključila da je, ili pripit, ili nagluh, ili priča na mobitel, ili sluša preglasnu glazbu, ili...tko zna što. Nisam micala ruke sa sirene, ne bi li ga nekako upozorila, ali ništa. S otvorenim vratima produžio je dalje, kao da se ništa nije dogodilo.

Neko vrijeme sjedila sam u automobilu na cesti, sama. Ugašenog motora i zbrkanih misli. Crnog kombija više nije bio na vidiku. Kao ni kapse. Sve mi je izgledalo kao loš san ili tek priviđenje.

Automobil sam kao i inače, ostavila gore na cesti, i počela se spuštati nizbrdicom prema dragi. Putem sam nailazila na ostatke crvenih

ruža iz cvjetnog aranžmana. To me podsjetilo na to kako godinama nisam bila na groblju. Nemam kome ići. I nije da ne držim do mrtvih i groblja. Ali nemam nikoga, ni obitelji ni svoje, a ono malo prijatelja što je preostalo, s godinama se otuđilo. Hvala Bogu, mislim da su zapravo svi živi i zdravi. Makar oni najbliži. Iako se trenutačno ponašaju kao da su mrtvi. Već dugo nema nikoga, niti blizu.

Počela sam se pitati u kakvom li ću stanju naći kapsu, kad konačno siđem dolje, i nije li možda završila u moru? Kako bi to tek bilo nezgodno! Jest da drvo pliva, ali ipak...

Već na pola puta sam je primijetila kako bočnim dijelom stoji zabijena u žbunje i tamaris. Scena nije bila lijepa. Ne bi bila lijepa ni da je smještena tamo gdje joj je bilo predviđeno mjesto, a kamo li sad kad stoji raspuknuta uz neko stablo na obali mora. Takvu scenu sigurno nikada niste vidjeli. Kao da ja jesam!

Dakle, pridem toj kapsi, ne razmišljajući više ni o vršama ni o ribama. Imam što i vidjeti. Mora da je bila učinjena od najkvalitetnijeg drveta jer nije se rasula cijela, iako je klizila niz tu nevjerojatnu strminu, i pri tome se zabila u stablo. Ipak, iz onog dijela gdje ju je stablo zaustavilo, nesretniku je izvirila ruka. Do lakta.

E pa, odmah sam pomislila, kakva sreća da nije pukla pri vrhu, gdje mu je smještena glava, jer mislim da ne bih bila spremna na sučeljavanje s beživotnim licem. Nije da sam strašljiva, ali ipak...

Inače je bio baš neki lijep i miran dan. Zrak sav treperav i presoljen, prepun skakutavih cvrkuta. Nagađati tko je pokojnik, činilo je atmosferu pomalo tajanstvenom. Da li je to netko davno otišao s otoka, ili netko domaći, kome je sudbina namijenila da se po zadnji put na nesvakidašnji način oprosti s morem i suncem?

Učinilo mi se tada sasvim neprimjerenim, praviti se kao da se ništa nije dogodilo, i baviti se onim zbog čega sam i došla, a to znači, sjesti u

čamac, odveslati, podignuti vrše, očistiti riblje ljuške i iznutrice, razmišljati o ručku, dok tu bespomoćno leži natučeni mrtvac. To bi bilo nepoštvanje pokojnika, znam. Nisam znala što bi dalje, pa sam sjela do njega. Neko vrijeme nisam radila ništa. Samo sam sjedila. Pustila sam misli da mi šume umom, kao more. Možda iz dosade ili čega već, napokon sam uzela pokojnikovu ruku među svoje. Bila je to muška ruka. Jedna lijepa muška ruka. Desna. Sa zlatnim pečatnjakom na prstu. Ne treba ni naglašavati da je bila hladna, ali zato osobito njegovana. Nokti sređeni, prsti mekani, bijeli i dugi. Gospodska ruka, bez sumnje. Kad ja umrem, moja sigurno neće tako dobro izgledati. Svatko će znati da sam jednom plela mreže, dizala vrše i imala posla s udicama. Ni smrt s nje neće moći otjerati miris ribe.

Dok sam ga tako držala za ruku, nisam se prestajala zapitkivati, čuje li on moje misli i može li usprkos smrti, vidjeti svijet kojem je do jučer pripadao? Biti mrtav, možda samo znači imati svezan jezik za svijet živih, ništa drugo. Kao što i biti živ možda samo znači imati gluhe uši, za jezik mrtvih. Trećeg nema.

Moje misli nisu se prestajale rojiti, i tako mi je na kraju palo na pamet da mu pogledam i lijevu ruku. Ne znam zašto, ali samo sam htjela ustanoviti ima li vjenčani prsten na drugoj ruci, a kroz taj procijep na kapsi nisam se usuđivala turiti ruku da bi došla do nje. Osvrnula sam se oko sebe, našla malo poveći kamen i počela uništavati drugi kraj kapse. Znam da to sad zvuči suludo, ali gledajte, kapsa je i onako bila načeta. Slomila sam se dok je nisam dokrajčila. S kamenom to baš i nije išlo lako. Zbog toga sad u njoj stoje zabijene osti! Nije bilo drugog načina. Raznježilo me i rastužilo istovremeno, ugledavši prstenjak njegove lijeve ruke. Pomislila sam, kako ja nikad u svom životu nisam imala muškarca, ni živog ni mrtvog. Nisam imala prilike ni drugovati ni sahranji-

vati. Ni smijati se ni plakati. Bio je to tek jedan djelić, trenutak mogasna. I u tom snu, na kratko, ovaj muškarac u kapsi, bio je moj...

K vragu, onda se valjda pojavio taj čudak, čovjek koji je vozio pogrebni kombi. Napokon se vratio po ono što je izgubio, došao je do vrha ceste, vidio me u takvom stanju, stao spominjati policiju, i ljutito povikao:

— A što ti izvodiš dolje glupačo nastrana?! Jesu li ti sve na broju? Možda i nisu, rekla sam u sebi. Ali, kome od nas jesu?